



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Lucie Trejbalové a soudců Mgr. Karolíny Tylové, LL.M., a Mgr. Zdeňka Macháčka ve věci

žalobkyně: XXXX, narozena dne XXXX
bytem XXXX
zastoupena advokátem Mgr. Petrem Václavkem
sídlem Opletalova 25, Praha 1

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 12. 2018, č. j. MV-127766-4/SO-2018

takto:

- I. Žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 27. 12. 2018, č. j. MV-127766-4/SO-2018, se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobkyně domáhá zrušení shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 20. 9. 2018, č. j. OAM-1360-32/ZR-2016. Uvedeným prvostupňovým rozhodnutím bylo podle § 87f odst. 3 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, rozhodnuto o ukončení přechodného pobytu žalobkyně na území ČR, neboť se žalobkyně dopustila obcházení uvedeného zákona s cílem získat oprávnění k pobytu na území, a to účelovým souhlasným prohlášením o otcovství J. P. k nezletilému B. K. S.
2. Žalobkyně namítala, že žalovaný postupoval v rozporu s ustanovením § 89 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), neboť se odvolacími námitkami žalobkyně zabýval nedostatečným způsobem a rozhodnutí je tak nepřezkoumatelné. Rozhodnutí žalovaného odporuje požadavkům obsaženým v § 68 odst. 3 správního řádu, žalovaný opomněl zjistit skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, při vydání rozhodnutí správních orgánů obou stupňů byla porušena ustanovení § 2, § 3 a § 4 správního řádu.
3. Dále žalobkyně nesouhlasila se závěrem ohledně obcházení zákona. Odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2013, č. j. 8 As 68/2012-39, ve kterém jsou uvedeny negativní faktory účelového určení otcovství, které je nutné splnit, aby mohlo dojít k naplnění skutkové podstaty obcházení zákona za účelem získání pobytového oprávnění. Dle žalobkyně z rozhodnutí správního orgánu I. stupně nevyplývá, že by tyto faktory byly prokázány. Správní orgán pouze uvedl, že v případě žalobkyně došlo k neshodám ohledně osobních údajů, o okolnostech prvního setkání žalobkyně a J. P. či dalších skutečnostech z jejich společného života, což vyplynulo pouze z výslechu žalobkyně a J. P., ze kterého správní orgány vycházely.
4. Rozpory ve výpovědích byly zapříčiněny tím, že se jednalo o skutečnosti, které se odehrály před sedmi lety, což má vliv na postupné zapomínání u každého jednotlivce, a rozdílné výpovědi žalobkyně a otce nezletilého byly také dány odlišným pohledem každého na danou věc. Správní orgán I. stupně učinil dle žalobkyně z výpovědí nesprávné závěry založené pouze na domněnkách správního orgánu, zcela úmyslně nezohlednil shody ve výpovědích žalobkyně a J. P., zabýval se pouze jejich rozpory. Žalobkyně nesouhlasila s tím, že správní orgán I. stupně rozhodoval pouze na základě její výpovědi a výpovědi J. P. Správní orgán I. stupně tak dle žalobkyně postupoval v rozporu s ustanovením § 50 odst. 3 správního řádu, neboť nezjistil skutečnosti ve prospěch i neprospěch účastníka řízení.
5. Správní orgány se dle žalobkyně nedostatečně vypořádaly s přiměřeností dopadů rozhodnutí

ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců. K této otázce žalobkyně citovala z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2016, č. j. 6 Azs 157/2016-32, podle něž musí být obcházení zákona bez důvodných pochyb prokázáno a je třeba dostatečně posoudit přiměřenost dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života dotčených osob.

Žalovaný

se dle žalobkyně nevypořádal s námitkou zásahu do základních práv občana ČR, který nemůže být nucen k opuštění České republiky. Správní orgán prvního stupně rezignoval na svou povinnost zkoumat přiměřenost dopadů rozhodnutí z hledisek stanovených v § 174a

zákona

o pobytu cizinců. Ani žalovaný tuto otázku dostatečným způsobem nevypořádal.

6. Žalobkyně popsala, že žije v České republice téměř 10 let, je matkou dvou nezletilých dětí, z nichž jedno má české státní občanství a druhé vietnamské státní občanství. S dětmi, které se v ČR narodily, žije ve společné domácnosti. Rozhodnutí o ukončení přechodného pobytu žalobkyně nelze vydat, neboť neexistuje možnost přesídlení nezletilého syna [REDACTED] na území Vietnamu, když nelze požadovat, aby se občan ČR stěhoval do země, k níž nemá vytvořen vztah a nemá zde zázemí. V opačném případě by došlo k porušení čl. 14 odst. 4 Listiny základních práv a svobod. Žalobkyně by po případném ukončení povolení k přechodnému pobytu z důvodu obcházení zákona objektivně neměla možnost získat jiné pobytové oprávnění.
7. Z uvedených důvodů žalobkyně navrhovala, aby soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil, věc vrátil k dalšímu řízení žalovanému a žalobkyni přiznal náhradu nákladů řízení.
8. V písemném vyjádření k žalobě žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítnul.
9. Z obsahu správního spisu byly zjištěny tyto pro danou věc podstatné skutečnosti:
10. Žalobkyně je státní příslušnicí Vietnamské socialistické republiky, která podle informací z evidence cizinců pobývala na území České republiky od r. 2007. Od 16. 1. 2012 měla žalobkyně povolen přechodný pobyt za účelem sloučení s rodinným příslušníkem - občanem EU s platností do 16. 1. 2017.
11. Správní orgán I. stupně měl k dispozici svoje rozhodnutí ze dne 4. 3. 2016, č. j. OAM-8474-27/TP-2015, a rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 5. 2016, č. j. MV-74451-4/SO-2016, ve věci žádosti žalobkyně ze dne 26. 5. 2015 o povolení k trvalému pobytu podle § 87h odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. V rozhodnutí ze dne 4. 3. 2016, kterým byla zamítnuta žádost žalobkyně o povolení k trvalému pobytu dle § 87k odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, dospěl správní orgán I. stupně k závěru, že se žalobkyně dopustila obcházení uvedeného zákona, protože prohlášení o otcovství [REDACTED] k nezletilému synovi [REDACTED] učinila účelově, aby získala zpět pozbyté pobytové oprávnění a mohla čerpat výhody plynoucí z postavení rodinného příslušníka občana České republiky, které nezletilý syn na základě souhlasného prohlášení rodičů získal. K tomuto závěru dospěl [REDACTED] správní orgán I. stupně po vyhodnocení výpovědi žalobkyně a [REDACTED] jako svědka, poté, co poukázal na rozpor ohledně jejich seznámení a okolností jejich života. Správní orgán I. stupně dospěl

k závěru, že žalobkyně a [XX] vypovídali odlišně o okolnostech jejich seznámení, ohledně bydliště každého z nich v době seznámení a o tom, jak se po seznámení navštěvovali. Rozpory ve výpovědích byly shledány rovněž v tom, jak partneři navzájem poznali své rodiny, odlišně také vypovídali k péči o nezletilého syna a ohledně placeného výživného.

Rozpory

se objevily i ohledně toho, jak měli být rodiče v kontaktu po dobu tří let, kdy nezletilý žil ve Vietnamu. Správní orgán I. stupně zároveň poukázal na skutečnost, že v době narození nezletilého žalobkyně na území České republiky pobývala bez platného pobytového oprávnění

a účelové určení otcovství [XX] k nezletilému zajistilo dítěti státní občanství České republiky a žalobkyni umožnilo požádat o vydání povolení k přechodnému pobytu, které jí bylo vzápětí vydáno, čímž se vyhnula vycestování z území České republiky. Rozhodnutím žalovaného ze dne 26. 5. 2016 bylo odvolání žalobkyně zamítnuto a rozhodnutí ze dne 4. 3. 2016 potvrzeno.

12. Dne 13. 6. 2016 oznámil správní orgán I. stupně žalobkyni zahájení řízení o ukončení jejího přechodného pobytu podle § 87f odst. 3 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Při výslechu

dne 11. 8. 2016 žalobkyně uvedla, že v ČR žije od r. 2007, je svobodná, má syna [XX], nar. ..., který je českým občanem, a dceru [XX], nar. [XX], která je vietnamskou státní příslušnicí. Žalobkyně v ČR podniká, má zde vietnamského přítele, který je otcem její dcery. Ve Vietnamu má matku, dvě setry a bratra, s nimiž je v občasném telefonickém kontaktu. Její děti ovládají vietnamský jazyk. Na otázky, proč její starší syn pobýval od svého 1. roku až do r. 2014 ve Vietnamu a zda existují důvody, které by žalobkyni bránily v návratu do Vietnamu, žalobkyně odmítla odpovědět.

13. Dne 26. 9. 2016 vydal správní orgán I. stupně první rozhodnutí o ukončení přechodného pobytu žalobkyně podle § 87f odst. 3 písm. c) zákona o pobytu cizinců, které však žalovaný k odvolání žalobkyně zrušil a věc vrátil správnímu orgánu I. stupně k dalšímu řízení, neboť ve spise chyběly podklady pro vydání rozhodnutí. Správní orgán I. stupně spis doplnil o protokoly o výslechu žalobkyně a pana [XX] ze dne 31. 8. 2015, žalobkyni také předvolal na 8. 8. 2018 k dalšímu výslechu, při němž však žalobkyně odmítla odpovídat na jakékoli otázky správního orgánu. V následném vyjádření k podkladům rozhodnutí žalobkyně akcentovala české státní občanství svého syna a vazbu obou jejich dětí na Českou republiku.

14. V rozhodnutí ze dne 20. 9. 2018, kterým byl žalobkyni ukončen přechodný pobyt podle § 87f odst. 3 písm. c) zákona o pobytu cizinců, dospěl správní orgán I. stupně k závěru, že se žalobkyně dopustila obcházení uvedeného zákona. Správní orgán I. stupně odkázal na důkazy shromážděné a závěry učiněné v rámci řízení o žádosti žalobkyně ze dne 26. 5. 2015

o povolení trvalého pobytu. Zejména z výsledků žalobkyně a pana [XX] ze dne 31. 8. 2015 správní orgán I. stupně dovodil, že žalobkyně se účelovým prohlášením otcovství pana [XX] k jejímu synovi dopustila obcházení zákona, o čemž již bylo v řízení o žádosti

o povolení trvalého pobytu pravomocně rozhodnuto. Povolení k přechodnému pobytu přitom získala za totožných okolností, o nichž již bylo rozhodnuto v řízení o její žádosti o

povolení trvalého pobytu. Správní orgán I. stupně se dále věnoval posouzení dopadů rozhodnutí

do rodinného života žalobkyně. Konstatoval, že žalobkyni a její rodině není znemožněn rodinný život v zemi jejich původu. Dcera žalobkyně je vietnamskou státní příslušnicí, stejně tak oba rodiče nezletilé. Otec syna žalobkyně je správnímu orgánu fakticky neznámý. Syn má státní občanství České republiky, od 1 roku života prokazatelně pobýval po dobu cca 3 let ve Vietnamu, ovládá vietnamský jazyk a vycestování do země matčina původu by pro něj nemělo představovat nepřiměřený zásah. Skutečnost, že dítě má státní občanství České republiky, neznamena jeho povinnost setrvat na území ČR. V soužití s matkou mu tedy není bráněno. Žalobkyně má ve Vietnamu rodinu, ani po letech pobytu v ČR neovládá český jazyk, s dětmi komunikuje vietnamsky. Život žalobkyně a jejích dětí v ČR je realizován ve vietnamské komunitě. Správní orgán I. stupně proto nepovažoval své rozhodnutí za nepřiměřené ve vztahu k rodinnému životu žalobkyně a jejích dětí.

15. K podanému odvolání, v němž žalobkyně akcentovala zejména citelnost dopadů rozhodnutí do jejího rodinného života a to, že nebylo prokázáno obcházení zákona z její strany, přezkoumal prvostupňové rozhodnutí žalovaný.
16. V žalobou napadeném rozhodnutí žalovaný nejprve zrekapituloval, že žalobkyně dne 26. 5. 2015 podala žádost o vydání povolení k trvalému pobytu. Tato žádost byla ve správním řízení pravomocně zamítnuta, neboť se žalobkyně účelovým prohlášením otcovství k jejímu synovi dopustila obcházení zákona. Správní žaloba v této věci, jakož i následně podaná kasační stížnost byly Krajským soudem v Ústí nad Labem – pobočkou v Liberci, resp. Nejvyšším správním soudem, zamítnuty. Dne 18. 7. 2016 podala žalobkyně u správního orgánu I. stupně novou žádost o trvalý pobyt, ani s ní však žalobkyně ze stejného důvodu v řízení před správními orgány neuspěla. Rovněž zde došlo ze strany soudů k zamítnutí správní žaloby a kasační stížnosti žalobkyně. V řízení o ukončení přechodného pobytu žalobkyně nespolupracovala, když na otázky, které byly zaměřeny na zjištění dopadu do jejího soukromého a rodinného života, odmítla odpovídat.
17. Žalovaný konstatoval, že v posuzovaném případě nedošlo oproti řízení o povolení trvalého pobytu ke změně skutkového stavu věci, když žalobkyně neuvedla žádné nové skutečnosti, které by závěry správních orgánů zpochybnily. Součástí spisu jsou protokoly o výsledku žalobkyně a [REDAKCE], z nichž bylo vycházeno při hodnocení skutkového stavu. Správní orgán I. stupně se vypořádal s provedenými důkazy a vysvětlil své závěry ohledně obcházení zákona ze strany žalobkyně. Pokud jde o přiměřenost zásahu ve vztahu k soukromému a rodinnému životu žalobkyně, žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2012, č. j. 9 As 142/2012-21, z nějž dovozoval, že žalobkyně, která k zásahu do svého soukromého a rodinného života odmítla vypovídat, se nemůže dovolávat pochybení správního orgánu stran nedostatečného zjištění možných dopadů rozhodnutí. Žalovaný uvedl, že žalobkyně má dvě děti ve věku 8 a 5 let, je v produktivním věku a nepředložila žádné doklady, z nichž by plynulo, že zdravotní stav žalobkyně či jejích dětí je nepříznivý. Pokud starší dítě žalobkyně pobývalo ve Vietnamu po dobu 3 let, lze usuzovat, že vazby na domovský

stát nebyly za dobu pobytu žalobkyně na území ČR zcela zpřetrhány. Rodinný život žalobkyně může být realizován i vůči rodinnému příslušníkovi žijícímu ve Vietnamu. Žalobkyni není nemožné nadále realizovat svůj soukromý a rodinný život ve smyslu čl. 8 Úmluvy o právech dítěte, ať již na území státu původu, či případně i v ČR, kde si může požádat o vízum za účelem strpění pobytu podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Žalobkyni je tedy v důsledku jejího úmyslného obcházení zákona ukončena platnost pobytového oprávnění, které získala v rozporu se zákonem. Žalovaný tak považuje ukončení pobytového statutu za přiměřený zásah do soukromého a rodinného života žalobkyně.

18. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí a řízení jeho vydání předcházející v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2001 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a mezích uplatněných žalobních bodů v souladu s § 75 odst. 2 s. ř. s., vycházejí přitom ze skutkového a právního stavu v době rozhodování správního orgánu ve smyslu § 75 odst. 1 s. ř. s.
19. K projednání žaloby soud nařídil ústní jednání, při němž účastníci setrvali na svých dosavadních stanoviscích a nežádali provádění dokazování.
20. Soudu je z jeho činnosti známo, že rozsudkem ze dne 23. 11. 2016, č. j. 59 A 59/2016-38, byla zamítnuta žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 26. 5. 2016, č. j. MV-74451-4/SO-2016. Zdejší soud konstatoval, že se správní orgány v řízení o povolení trvalého pobytu žalobkyně zaměřily na zjištění skutečností, ze kterých je možné učinit závěr o účelovosti souhlasného prohlášení o otcovství s cílem získat pobytové oprávnění. Po vypořádání všech žalobních námitek se soud zabýval výpověďmi obou osob a dospěl ke stejným závěrům jako správní orgány. Proti tomuto rozsudku podala žalobkyně kasační stížnost, o které Nejvyšší správní soud rozhodl rozsudkem ze dne 29. 6. 2017, č. j. 9 Azs 325/2016-31, tak, že ji zamítl. Rovněž ve věci opakované žádosti žalobkyně o povolení trvalého pobytu krajský soud rozsudkem ze dne 22. 2. 2018, č. j. 59 A 1/2017-42, zamítl žalobu žalobkyně proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 12. 2016, č. j. MV-152066-4/SO-2016, a ztotožnil se se závěry správních orgánů, že žalobkyně se účelovým prohlášením otcovství k jejímu synovi dopustila obcházení zákona o pobytu cizinců. Kasační stížnost proti tomuto rozsudku krajského soudu Nejvyšší správní soud odmítl usnesením ze dne 20. 6. 2018, č. j. 2 Azs 88/2018-30.
21. Podle § 87f odst. 3 písm. c) zákona o pobytu cizinců, ministerstvo dále ukončí rodinnému příslušníkovi občana Evropské unie přechodný pobyt na území, pokud se dopustil obcházení tohoto zákona s cílem získat povolení k přechodnému pobytu na území, zejména pokud účelově uzavřel manželství nebo jeho účelově prohlášeným souhlasem bylo určeno otcovství za podmínky, že toto rozhodnutí bude přiměřené z hlediska jeho zásahu do soukromého nebo rodinného života rodinného příslušníka občana Evropské unie.

22. Těžiště žalobní argumentace směřuje jednak k tomu, že žalobkyně se nedopustila obcházení zákona o pobytu cizinců, resp. že skutečnosti tomu nasvědčující nebyly řádně zjištěny a prokázány, a dále, že odnětí přechodného pobytu představuje nepřiměřený zásah do rodinného života žalobkyně, resp. že správní orgány dostatečným způsobem nezjistily, jaký dopad bude rozhodnutí mít do rodinného života žalobkyně, a s touto otázkou se náležitě nevypořádaly.
23. K namítané podmínce naplnění všech kritérií účelovosti souhlasného prohlášení o určení otcovství s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2013, č. j. 8 As 68/2012-39, soud uvádí následující. V souzeném případě správní orgány vycházely z pravomocných rozhodnutí ze dne 4. 3. 2016, č. j. OAM-8474-27/TP-2015, a ze dne 26. 5. 2016, č. j. MV-74451-4/SO-2016, ve kterých byly hodnoceny výpovědi žalobkyně a [REDAKCE] a byl učiněn závěr, že došlo k obcházení zákona žalobkyní s cílem získat pobytové oprávnění prostřednictvím účelového souhlasného prohlášení o určení otcovství. Soud zdůrazňuje, že otázkou zhodnocení pozitivních a negativních faktorů ukazujících na účelové určení otcovství k nezletilému synu žalobkyně se ke shodným námitkám žalobkyně podrobně zabýval již ve shora zmíněném rozsudku ze dne 23. 11. 2016, č. j. 59 A 59/2016-38, na který v tomto směru plně odkazuje. Znovu se pak krajský soud k této otázce vracel v rozsudku ze dne 22. 2. 2018, č. j. 59 A 1/2017-42, vydaném v řízení o další žalobě žalobkyně. Lze pouze stručně zopakovat, že přesné podmínky, za nichž lze závěr o souhlasném prohlášení učiněném účelově učinit, nejsou právními předpisy závazně definovány. K posouzení účelovosti souhlasného prohlášení o otcovství slouží celá řada kritérií. Obecné principy a kritéria pro posouzení účelovosti určení otcovství souhlasným prohlášením nastínil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 6. 8. 2013, č. j. 8 As 68/2012-39 (obdobně také v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2017, č. j. 2 Azs 305/2017-30, všechny rozsudky Nejvyššího správního soudu dostupné na www.nssoud.cz). Vymezené pozitivní i negativní faktory sloužící k posouzení otázky účelovosti souhlasného prohlášení o otcovství jsou pouze demonstrativní. Není-li v řízení před správními orgány některý z tzv. negativních faktorů (tedy těch, které poukazují na pravděpodobný úmysl obejít zákon o pobytu cizinců za účelem získat pobytové oprávnění účelovým souhlasným prohlášením o otcovství) prokázán, neznamená to bez dalšího, že se o účelové určení otcovství nejedná. Shodně to lze uvést i k prokázání některého z tzv. pozitivních faktorů účelovosti.
24. Žalobkyně brojila proti tomu, že skutkové závěry správní orgány učinily na základě nedostatečných podkladů, založily je pouze na domněnkách, na jejichž základě nelze jednoznačně zjistit skutkový stav. Z napadených rozhodnutí vyplývá, že klíčovým podkladem byla pravomocná rozhodnutí o žádosti žalobkyně o trvalý pobyt, v nichž správní orgány již vyřešily otázku obcházení zákona o pobytu cizinců ze strany žalobkyně účelově učiněným prohlášením otcovství. Podkladem pro vydání rozhodnutí mohou být podle § 50 odst. 1 správního řádu skutečnosti známé správnímu orgánu z úřední činnosti. Za skutečnost známou správnímu orgánu z úřední činnosti lze považovat zjištění o

účelovosti souhlasného prohlášení o určení otcovství, která byla uvedena v rozhodnutí správního orgánu ze dne 4. 3. 2016, č. j. OAM-8474-27/TP-2015, ve spojení s rozhodnutím žalovaného ze dne 26. 5. 2016, č. j. MV-74451-4/SO-2016. Takto pravomocně prokázané obcházení zákona, následně potvrzené i rozsudky správních soudů je bezpochyby zásadním zjištěním i ve vztahu k dalším pobytovým řízením vedeným s žalobkyní. Jak bylo naznačeno výše, toutéž otázkou, zda žalobkyně účelovým prohlášením otcovství obcházela zákon o pobytu cizinců, se správní orgány a následně i soudy zabývaly dokonce již dvakrát. Součástí správního spisu byla jak výše uvedená pravomocná rozhodnutí, v nichž byla otázka obcházení zákona žalobkyní jednoznačně pravomocně vyřešena, tak protokoly o výpovědích žalobkyně a [REDACTED], o jejichž rozporné výpovědi byl závěr o obcházení zákona opřen. V tomto ohledu považuje soud skutkový stav za dostatečně zjištěný, z rozhodnutí správních orgánů je zřejmé, proč a jak dospěly k závěru o obcházení zákona, a žalovaný se s námitkami směřujícími proti závěru o obcházení zákona adekvátně vypořádal.

25. K otázce posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života účastníka existuje bohatá judikatura, kterou shrnuje žalobkyní vzpomínaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2013, č. j. 8 As 68/2012-39. Podle tohoto rozhodnutí „ze samotné podstaty principu přiměřenosti plyne, že se poměřuje „něco k něčemu“, zde tedy veřejný zájem spočívající v ochraně veřejného pořádku s právem na soukromý a rodinný život cizince.“ Posouzení přiměřenosti vyžaduje jednak zhodnocení intenzity narušení veřejného zájmu na jedné straně, dále zhodnocení dopadů do soukromého a rodinného života cizince, a nakonec výslednou úvahu o převážení veřejného či soukromého zájmu v konkrétním případě. V dané věci bylo bezpochyby prokázáno, že žalobkyně se dopustila obcházení zákona o pobytu cizinců, když účelově prohlášeným otcovstvím docílila toho, že její syn získal české státní občanství, od něhož následně žalobkyně odvozovala své právo pobytu v České republice. Žalobkyně tak zásadním způsobem narušila veřejný zájem na tom, aby v České republice pobývali pouze ti cizinci, kteří, aniž by obcházeli zákon o pobytu cizinců, splňují zákonem vymezené podmínky.
26. Otázka zhodnocení dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně na prvním místě vyžaduje zjištění jejích skutečných soukromých či rodinných poměrů. Je přitom především na žalobkyni, aby sama tvrdila, jaké její poměry jsou, jaké rodinné či jiné vazby na území ČR má a aby případně navrhla důkazy k prokázání těchto tvrzení. Žalovaný správně odkazuje na správní judikaturu, dle níž nelze po příslušném správním orgánu požadovat, aby výhradně z vlastní iniciativy vyhledával a opatroval důkazy, které by mohly z hlediska nepřiměřenosti zásahu svědčit ve prospěch cizince (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2012, č. j. 9 As 142/2012-21).
27. Pro posouzení dopadů do soukromého a rodinného života žalobkyně jsou relevantní zejména skutečnosti uvedené žalobkyní při výslechu 11. 8. 2016, především, že žalobkyně má dvě děti narozené v letech 2010 a 2013 a má v ČR vietnamského přítele. Právě ve vztahu k nezletilým dětem lze předpokládat nejcitelnější zásah rozhodnutí o ukončení přechodného pobytu žalobkyně. Pokud jde o další možné vazby žalobkyně na osoby

v ČR, žalobkyni nic nebránilo v průběhu správního řízení svá tvrzení týkající se jejich soukromých a rodinných poměrů dále rozšířit, k čemuž žalobkyně nepřistoupila. Ani v žalobě žalobkyně neuvádí, že snad má na území ČR rodinný či jiný blízký vztah k dalším osobám. V tomto kontextu nelze správním orgánům vytýkat nedostatečné zjištění skutkového stavu, neboť pro věc nejpodstatnější skutečnosti plynou ze spisového materiálu, který správní orgány nashromáždily, či z tvrzení žalobkyně, která správní orgány akceptovaly.

28. Zejména správní orgán I. stupně, s jehož rozhodnutím se žalovaný ztotožnil, se výslovně zabýval vztahem žalobkyně k příteli a situací jejich dětí. Rozhodnutí správních orgánů jsou vystavěna

na tom, že k zásahu do soukromého a rodinného života žalobkyně nepochybně dojde, tento zásah nicméně nepřeváží nad zájmem české společnosti na zrušení povolení k přechodnému pobytu žalobkyně. Rovněž soud vnímá citelnost zásahu rozhodnutí správních orgánů do poměrů žalobkyně a zejména jejich dětí, souhlasí však se závěrem správních orgánů, že rozhodnutí o zrušení povolení k přechodnému pobytu není v tomto případě nepřiměřené zásahu. Z podkladů dostupných ve správním spise plyne, že žalobkyně přes relativně dlouhou dobu pobytu není v ČR příliš integrována, když neovládá český jazyk. V rodině se hovoří vietnamsky, tedy i děti jsou schopny se případně ve Vietnamu dorozumět. Mají tam navíc příbuzné, neboť žalobkyně má ve Vietnamu matku a tři sourozence, s nimiž je v kontaktu. Syn žalobkyně, který má v důsledku prokázaného obcházení zákona české občanství, žil ve Vietnamu tři roky v době, kdy jeho matka pobývala v ČR. I to svědčí o tom, že rodina má ve Vietnamu zázemí, a má se tedy případně kam vrátit.

29. Ukončení přechodného pobytu žalobkyně v ČR automaticky neznamená oddělení dětí od matky. Dětem ani žalobkyni není bráněno realizovat svůj rodinný život ve Vietnamu. Ani žalobkyně existenci takových překážek netvrdila. Skutečnost, že syn žalobkyně je českým státním občanem neznamená jeho povinnost setrvat na území ČR. Jeho oprávnění pobývat v ČR s sebou nenese samozřejmou povinnost orgánů České republiky strpět a legalizovat zde pobyt jeho matky. Takový závěr by vedl k absurdnímu důsledku, kdy by Česká republika byla povinna fakticky posvětit prokázané obcházení zákona ze strany žalobkyně, která by tak docílila svého původního záměru, tedy zisku pobytového oprávnění v situaci, kdy na něj neměla nárok. Jedná se fakticky o vietnamskou rodinu, taktéž přítel žalobkyně a otec její dcery je vietnamským státním příslušníkem. Správním orgánům lze přisvědčit, že o hloubce vztahu žalobkyně k tomuto příteli příliš nesvědčí, pokud žalobkyně při výslechu neznala jeho datum narození. Přesun dětí s matkou do Vietnamu by nepochybně byl pro děti změnou. Pro staršího, školou povinného syna žalobkyně by přesun znamenal i změnu školy. Z dostupných informací (vietnamský přítel žalobkyně, vietnamský jazyk v rodině) se však lze důvodně domnívat, že rodina žalobkyně i v ČR udržuje kontakt s vietnamskou komunitou a že dětem žalobkyně není vietnamské kulturně-sociální prostředí cizí. Starší syn žalobkyně ostatně ve Vietnamu část svého života prožil. Lze proto uzavřít, že ani eventuální přesun dětí z jejich současného prostředí do Vietnamu, který lze vnímat jako nejzásadnější dopad rozhodnutí správních orgánů do rodinného

života žalobkyně, soud nepovažuje za natolik fatální zásah, aby jím byla vyvolána nepřiměřenost rozhodnutí ve vztahu k životu rodiny žalobkyně.

30. Proti zásahu do soukromého a rodinného života žalobkyně je totiž třeba postavit veřejný zájem na ukončení přechodného pobytu žalobkyně obcházející zákon. Žalobkyně nemá bezpodmínečné právo pobytu v ČR, a v době účelového prohlášení otcovství si tedy měla být vědoma toho, že jí v důsledku obcházení zákona o pobytu cizinců hrozí negativní následek v podobě ztráty pobytového oprávnění, včetně s tím spojených důsledků pro rodinný život její a jejích dětí. Soud se tak ztotožňuje se závěry správních orgánů, že v daném případě zájem na ochraně rodinného života žalobkyně nepřevažuje nad zájmem na zrušení pobytového oprávnění žalobkyně, jenž je v důsledku účelového obcházení zákona ze strany žalobkyně velmi silný.
31. Závěrem soud uvádí, že z rozhodnutí správních orgánů, která tvoří jeden celek, jsou důvody rozhodnutí seznatelné. Při zjišťování skutkového stavu v takovýchto případech hraje stěžejní roli výpověď samotného cizince, který je nejlépe schopen popsat své soukromé a rodinné poměry. Pokud žalobkyně sama odmítala k uvedeným otázkám vypovídat, nelze následně shledat důvodnými její námitky ohledně nedostatečně zjištěných dopadů do jejího rodinného života. Správní orgány se k těm zásahům do soukromého a rodinného života žalobkyně, které byly ze skutkových zjištění zřejmé, adekvátně vyjádřily. Žalobkyně ani konkrétně neuvádí, jaké skutkové okolnosti správní orgány opomněly zjistit. Žalovaný byl oprávněn vypořádat odvolací námitky i tím způsobem, že odkázal na odůvodnění prvostupňového rozhodnutí, které považoval za správné a přezkoumatelné. Odvolací námitky byly obdobné námitkám žalobním, přičemž z rozhodnutí správních orgánů je zřejmé, z jakých důvodů nebylo argumentaci žalobkyně vyhověno.
32. Na základě shora přijatých důvodů soud žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
33. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.
34. V souzeném případě měl úspěch žalovaný správní orgán, ten náhradu nákladů řízení nepožadoval, ostatně mu ani žádné náklady nad rámec jeho běžné činnosti nevznikly, soud proto vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den

lhůty

na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu

a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Liberec dne 20. září 2019

Mgr. Lucie Trejbalová
předsedkyně senátu